

ΓΗΡΑΣ

Πορεία στη ματαίωση;

*Ορίγος εστί και ρυτηρός ο βίος ημών
και ουκ εστίν ίσως εν τερθεντή ανδρώτην.*

Σολομώντας



Του **Ηρακλή Χ. Καρκαζή**
Αναπληρωτή καθηγητή
Οδοντιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Αλήθεια, τι είναι το γήρας; Ακολουθώντας έναν δόκιμο βιολογικό ορισμό, θα λέγαμε πως γήρας είναι το σύνολο των επεξεργασιών σε όλο τον οργανισμό που παρουσιάζονται μετά την αναπαραγωγική ηλικία και έχουν ως αποτέλεσμα την σταδιακή ελάττωση της ικανότητας του οργανισμού να διατηρεί την ομοιοστασή του. Κατά μία άλλη διατύπωση, η γήρανση αποτελεί μια σύνθετη διαδικασία μη αναστρέψιμων μεταβολών σε κυτταρικό επίπεδο, που επέρχονται προοδευτικά με την πάροδο του χρόνου. Μετακινούμενοι από τους μονοσήμαντους βιολογικούς ορισμούς σε ευρύτερες προσεγγίσεις, θα διαπιστώσουμε ότι ο όρος γήρας εμπεριέχει, με εξ ίσου σημαντικό ειδικό βάρος, και τις επιπτώσεις των ποικίλων κοινωνικών και ψυχολογικών μεταβολών οι οποίες συντελούν στη διαμόρφωση της

τελικής εικόνας του γηράσκοντος ανθρώπου. Το γήρας, ως χρονοεξαρτώμενη έννοια, έχει μια συμβατικά καθορισμένη αφετηρία στα 60 ή 65 χρόνια, με εξαιρετική όμως μεταβλητότητα στις διάφορες ιστορικές περιόδους. Αντίστοιχη είναι και η μεταβλητότητα των αντιλήψεων και στάσεων των διαφόρων κοινωνιών, που υπερβαίνουν, ως φαίνεται, τη βιολογική διάσταση του φαινομένου. Κανόνες δικαίου, κρατούσες αξίες, παραδόσεις και πολιτικά συστήματα επηρέασαν κατά καιρούς την αντίληψη για το τι πραγματικά ορίζουμε ως γήρας και εάν υπάρχουν ασφαλή χρονικά κριτήρια που θα μας βοηθήσουν να εντάξουμε έναν άνθρωπο σε αυτό που θα λέγαμε τρίτη ηλικία. Είναι, λοιπόν, προφανές πως η πολυμορφία και η πλαστικότητα είναι μερικά από τα θεμελιώδη χαρακτηριστικά του γήρατος.

Το εγώ και το γήρας

Ηλικιωμένος; Πώς μπορεί να έχω γίνει κάτι διαφορετικό ενώ παραμένω ακόμα ο εαυτός μου; Αληθές ή ψευδές το δίλημμα; Η προσωπική αντιπαράθεση του καθενός με το αναπόδραστο και μη αντιστρέπτο της γήρανσης, καθορίζεται μεταξύ άλλων και από την σωματική και πνευματική αυτοαντίληψη. Το εγώ, κατά την φροϋδική πάντα προσέγγιση, είναι ο συνειδητός πυρήνας του ατόμου που αντιπροσωπεύει τη λογική. Μάχεται με τις ασυνείδητες διεκδικήσεις και τις επιταγές του υπερεγώ ενώ διαχειρίζεται τις ανάγκες της πραγματικότητας, με σκοπό την ομαλή λειτουργία του ψυχικού μηχανισμού. Η προσπάθεια να προσδιορίζουμε την εικόνα μας περνάει κυρίως μέσα από την εικόνα που οι άλλοι έχουν για εμάς. Είναι μια αντανάκλαση λέξεων, στάσεων και συμπεριφοράς. Έτσι η κατασκευή μιας φανταστικής πραγματικότητας που συχνά στηρίζεται και τροφοδοτείται από το περιβάλλον, εμποδίζει τη διαχείριση της αλήθειας. Πολύ συχνά η ανακάλυψη της γήρανσης του εαυτού μας εισβάλλει ξαφνικά και καθυστερημένα εκ των έξω, κατεδαφίζοντας το φαντασιακό μας οικοδόμημα με απρόβλεπτες συνέπειες. Μια ξαφνική ασθένεια, η συνταξιοδότηση ή ακόμα και κάποια πικρόχολα σχόλια μπορεί να λειτουργή-

σουν ως αφορμές. Με το γλαφυρό όσο και σαρκαστικό του ύφος, ο αείμνηστος καθηγητής Κ. Δ. Γαρδίκας περιγράφει μια τέτοια καθημερινή σκηνή της εκ των έξω εισβολής της πραγματικότητας: «Μπαίνετε σε ένα λεωφορείο και ο εισπράκτορας φωνάζει: Να σηκωθεί κάποιος να κάτσει ο γέρος...» Το ακαριαίο ναρκισσιστικό πλήγμα μπορεί να οδηγήσει ακόμα και σε καταθλιπτικές καταστά-

σεις. Πρόκειται συνεπώς για μια διαρκή σύγκρουση της εσωτερικής αντίληψης του γήρατος με την εξωτερική πραγματικότητα. Κατά τον Heinz Kohut, ο άνθρωπος βρίσκεται σε μια διαρκή προσπάθεια στήριξης του ναρκισσισμού του, βιώνοντας έτσι συνεχείς ματαιώσεις λόγω της φυσιολογικής φθοράς του σώματος. Η οικονομική ασφάλεια, η σωματική και ψυχική υγεία και το υποστηρικτικό περι-

βάλλον είναι οι απαραίτητες προϋποθέσεις για τη διατήρηση της αυτοεκτίμησης και της κοινωνικής λειτουργικότητας. Το κατά πόσον όμως αυτά υφίστανται, παραμένει ως ερώτημα. Με μια μάλλον φιλοσοφική διάθεση θα λέγαμε πως η ιχνηλάτηση των ατραπών της αυτογνωσίας αποτελεί ίσως το μόνο δρόμο προς τη συμφιλίωση με τις πανανθρώπινες φοβικές έννοιες του φθίνοντος χρόνου και του θανάτου. Έτσι η συρρίκνωση του χρονικού ορίζοντα μπορεί να αποτελέσει το εφελτήριο για μια διαφορετική αντίληψη της αξίας της κάθε στιγμής της ζωής, αποτρέποντάς μας από μια απελπιστική παραίτηση. Μέσα από μια διασταλτική ερμηνεία του χρόνου οι μικρές καθημερινές στιγμές αναδύονται από την ασημαντότητά τους και αποκτούν το ειδικό βάρος που δεν είχαν στα χρόνια της ανέμελης νεότητας. Αυτός ο σισύφειος αγώνας για τη σύλληψη της αλήθειας της ζωής, προνόμιο του ελεύθερου πνεύματος αλλά και της υποκειμενικότητας, είναι που μεθοδεύει το 'πέρασμα' και καθορίζει την οδοπορία της ζωής.



Το κοινωνικό πλαίσιο

Η τρίτη ηλικία, όποια και αν είναι αυτή, έχει συχνά χαρακτηριστεί ως η ταχύτερα αναπτυσσόμενη μειονότητα. Μειονότητα υπό

την έννοια της ένταξης των ηλικιωμένων σε μια ευπαθή και αδύναμη ομάδα. Ο μειωτικός και φοβικός τρόπος αντιμετώπισης της ετερογένειας των ανθρώπων σχεδόν ανάγεται στην αιωνιότητα της ανθρώπινης ιστορίας. Η αρχετυπική προσπάθεια για προσχώρηση σε ισχυρές ομάδες μοιραία εμπεριέχει, έστω και ασυνείδητα, τους σπόρους της ανισότητας και της κοινωνικής αδικίας. Πρόκειται πάντα για το ουσιαστικό ή συμβολικό μοίρασμα μιας εξουσίας, είτε αυτή περιορίζεται στο στενό πλαίσιο της οικογένειας είτε επεκτείνεται σε ευρύτερες κοινωνικές δομές, λαούς, ή κράτη. Το γήρας, ως μηχανισμός σταδιακής έκπτωσης σε όλα τα επίπεδα, επιφυλάσσει

χονται σήμερα σε αντιπαράθεση με εκείνες μιας πιο πλούσιας συμμετοχικής ζωής ακόμα στις ηλικίες των 80+. Και είναι ο Bourdelais που θεωρεί πως τα επίσημα θεσμοθετημένα ηλικιακά κατώφλια (π.χ. 65) για την ένταξη στις υποομάδες των συνταξιούχων, των προ-σβύτερων πολιτών (*senior citizens*), των από-μαχων ηλικιωμένων κ.λπ. δεν είναι παρά απομεινάρι παλαιότερων δημοσιονομικών πολιτικών όσον αφορά το νομικό πλαίσιο που διέπει την αγορά εργασίας. Συνεπώς, οι συμβάσεις αυτές στη διαμόρφωση των ορισμών έχουν περισσότερο χρηστικό παρά ουσιαστικό περιεχόμενο. *I don't feel old* είναι άλλωστε και ο γλαφυρός τίτλος της σχετικής

μελέτης του P. Thomson (1990) σε δείγμα συνταξιούχων Βρετανών. Σημαντικό, τέλος, ρόλο διαδραματίζει και το δυναμικά μεταβαλλόμενο περιβάλλον από πλευράς πολιτικών αλλαγών, τεχνολογικών επιτευγμάτων αλλά και κοινωνικών θεσμών. Ας φανταστούμε έναν άνθρωπο της δυτικής κοινωνίας που γεννήθηκε στις αρχές του προηγούμενου αιώνα. Στα 85 του χρόνια έζησε δύο παγκόσμιους πολέμους, την αρχή και το τέλος του υπαρκτού σοσιαλισμού καθώς και άπειρες αλλαγές ηγετών και κυβερνήσεων. Από τον αραμπά των παιδικών του χρόνων βρέθηκε στις υπερατλαντικές πτήσεις και στην επίσκεψη στο φεγγάρι, από τον κονδυ-

λοφόρο και τον ταχυδρόμο με το ποδήλατο στον υπολογιστή και στο internet. Στην πορεία της ζωής του συνάντησε και ίσως χρησιμοποίησε μερικά από τα απίστευτα επιτεύγματα της ιατρικής, όπως τα αντιβιοτικά, τις μαγνητικές τομογραφίες, την ενδοσκοπική χειρουργική ή τις μεταμοσχεύσεις. Βρέθηκε όμως και στη δίνη σημαντικών κοινωνικών ανακατατάξεων. Μεταπολεμική φτώχεια και οικονομική μετανάστευση, σταδιακή αλλαγή του ρόλου της οικογένειας και αμφισβήτηση παμπάλαιων και φαινομενικά ακλόνητων θεσμών. Πόση, αλήθεια, προσπάθεια θα

Συνέχεια στη σελίδα 36

Πολύ συχνά η ανακάλυψη της γήρανσης του εαυτού μας εισβάλλει ξαφνικά και καθυστερημένα εκ των έξω, κατεδαφίζοντας το φαντασιακό μας οικοδόμημα με απρόβλεπτες συνέπειες. Μια ξαφνική ασθένεια, η συνταξιοδότηση ή ακόμα και κάποια πικρόχορδα σχόλια μπορεί να λειτουργήσουν ως αφορμές. Με το γλαφυρό όσο και σαρκαστικό του ύφος, ο αείμνηστος καθηγητής Κ. Δ. Γαρδίκας περιγράφει μια τέτοια καθημερινή σκηνή της εκ των έξω εισβολής της πραγματικότητας: «Μπαίνετε σε ένα λεωφορείο και ο εισπράκτορας φωνάζει: Να σηκωθεί κάποιος να κάτσει ο γέρος...»

σχεδόν αυτόματα θέση αδυναμίας του ατόμου στο κοινωνικό πεδίο και όχι σπάνια το οδηγεί σε κοινωνικό αποκλεισμό. Ο μειονοτικός, ο πρόσφυγας, ο ανάπηρος ή ανήμπορος ηλικιωμένος θα υποστεί με τον ίδιο τρόπο τις συνέπειες της αθέλητης αυτής ένταξής του σε υποομάδες και θα χρεωθεί τα στερεότυπα και τις προκαταλήψεις του ισχυρού κοινωνικού του περιγύρου. Αναπόφευκτα λοιπόν οδηγείται σε μία εκ των έξω επιβλημένη ματαίωση, σε μια κατάρρευση του ναρκισσιστικού οικοδομήματος που με τόση θέρμη έχτισε στα χρόνια της νεότητας γευόμενος πλέον ένα αδυσώπητο αίσθημα μειονεξίας. Παρακολουθεί έτσι την κατακερμάτιση πρωτίστως της ατομικής του ταυτότητας και εν τέλει την κατάρρευση της κοινωνικής του υπόστασης, υιοθετώντας το ρόλο ενός παθητικού θεατή στο σενάριο της ίδιας του της ζωής.

Πόσο γέρος και ανήμπορος, όμως, αισθάνεται και είναι ο σύγχρονος άνθρωπος της όψιμης ενήλικης ζωής; Οι λαϊκές γκριζες εικόνες των εξασθλωμένων φτωχών συνταξιούχων που πεθαίνουν αβοήθητοι σε ανήλια υπόγεια από υποθερμία ή εγκεφαλικά επεισόδια, έρ-

Πως καθορίζεται η σταθερότητα του εμφυτεύματος;

Αφή.

Μέτρηση.

Μέχρι τώρα η επιδεξιότητα και η ικανότητα ενός έμπειρου οδοντιάτρου ήταν ο επικρατέστερος τρόπος κρίσης της σταθερότητας ενός εμφυτεύματος.

Σήμερα υπάρχει κι άλλος τρόπος- εξαιρετικά ακριβής και εντελώς αντικειμενικός.

Είναι η συσκευή Osstell Mentor, μία μοναδική ψηφιακή ανακάλυψη, η οποία μετράει και αναλύει την σταθερότητα του εμφυτεύματος μέσω της αντήχησης της συχνότητας (RFA).

Η επίβλεψη της οστεοενσωμάτωσης ποτέ δεν ήταν ευκολότερη. Μπορείτε να παίρνετε πιο σίγουρες αποφάσεις για την φόρτιση των εμφυτευμάτων και να λαμβάνετε προειδοποίηση για τυχόν προβλήματα οστεοενσωμάτωσης. Η ποιότητα της θεραπείας επιβεβαιώνεται συνεχώς.

Το Osstell Mentor σας δίνει μια ακριβή μέτρηση της σταθερότητας του κάθε εμφυτεύματος, κάθε φορά.

Ο αντικειμενικός τρόπος μέτρησης εμφυτευματικής σταθερότητας.



Γενικός Αντιπρόσωπος

ΜΑΥΡΑΕΙΔΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, Τζωρτζ 12, 106 77 Αθήνα

Τηλ.: 210 3837334, 210 3830432, Fax: 210 3831604 e-mail: mavr@acci.gr http://www.mavraidopoulos.gr

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ: Κ. ΦΛΩΡΟΣ & ΥΙΟΣ Ο.Ε. Εργατίας 88, 546 23 Θεσ/νίκη, Τηλ.: 2310 224203, 2310 244078

ΚΥΠΡΟΣ: J&C. DENMED LTD, P.O. Box 8410 LIMASSOL 3734, Τηλ.: 0035725-583480, Fax: 0035725-584441

Συνέχεια από τη σελίδα 35

έπρεπε να καταβάλει και πόσο κουράγιο να διαθέτει για να προσαρμοστεί στις συγχρονιστικές αυτές αλλαγές του κόσμου γύρω από αυτόν;

Το βιολογικό πλαίσιο

Επιστρέφοντας στις βιολογικές προσεγγίσεις, όπως αναφέραμε και στην εισαγωγή, το γήρας χαρακτηρίζεται από τη σταδιακή ελάττωση της ικανότητας του οργανισμού να διατηρεί την ομοιόστασή του. Δεδομένου ότι η ικανότητα του ατόμου να αντιδρά με επιτυχία στα εξωτερικά αντίξοα και δυνητικά θανατηφόρα ερεθίσματα ελαττώνεται, η πιθανότητα θανάτου στη μονάδα του χρόνου αυξάνει συνεχώς. Σημαντικό, βέβαια, είναι να τονίσουμε την εξαιρετική μεταβλητότητα των επεξεργασιών του γήρατος μεταξύ των ειδών από άτομο σε άτομο, από όργανο σε όργανο, αλλά ακόμα και μέσα στο ίδιο όργανο από λειτουργία σε λειτουργία. Δεν είναι παράξενο συνεπώς να έχουμε λειτουργική έκπτωση ενός οργάνου (π.χ. του μαζικού αδένου) ενώ ο υπόλοιπος οργανισμός να διατηρείται νεότερος. Επί πλέον το σύνολο των

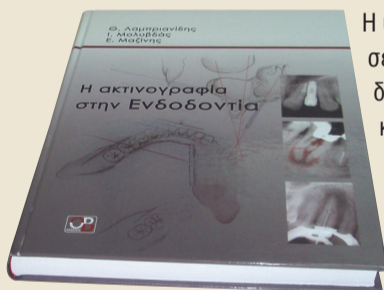


... η συρρίκνωση του χρονικού ορίζοντα μπορεί να αποτελέσει το εφελθτήριο για μια διαφορετική αντίληψη της αξίας της κάθε στιγμής της ζωής, αποτρέποντάς μας από μια απειλητική παραίτηση.

φυσιολογικών ιστολογικών αλλοιώσεων στα διάφορα όργανα επηρεάζεται και από εξωτερικούς παράγοντες με κλασικό παράδειγμα το αναπνευστικό σύστημα. Στη Γενική Παθολογία του Ι. Κατσαρά (1949) διαβάζουμε: Κατά την γερωντική ηλικία, η νοσηρά προδιάθεση αυξάνει έτι μάλλον, ως εκ της προϋπόθεσης ατροφίας των διαφόρων οργάνων και της μείωσης της λειτουργίας αυτών. Πάνω στο εκπίπτον αυτό βιολογικό υπόστρωμα αναπτύσσεται και η νοσολογία. Μια νοσολογία με ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και κλινικές εκδηλώσεις, που έντεχνα έχουν συμπυκνωθεί από τον «ήρωα» της βρετανικής γηραιότητας Bernard Isaacs (1924-1995) σε ένα μνημονικό βοήθημα έξι αγγλικών λέξεων που αρχίζουν από το γράμμα I. *Immobility, Incontinence, Instability, Inability, Insanity, Iatrogenesis* (The giants of old age). Η σωματική αυτή διαφοροποίηση φαίνεται πως πυροδοτεί και ποικίλες ψυχικές διαταραχές. Στην αρχαιότητα η φιλοσοφική σχολή του Επίκουρου ήταν εκείνη που με αδιαλλαξία υποστήριζε την πλήρη σύνδεση ψυχής και σώματος. Οπαδός του Επίκουρου, ο Λουκρήσιος διδάσκει αργότερα (*De Rerum Natura*) πως η ψυχή και το πνεύμα υπόκεινται σε αλλοιώσεις όταν ασθενεί το

Ακτινογραφία στην Ενδοδοντία

Θεόδωρου Λαμπριανίδη καθηγητή Ενδοδοντολογίας του ΑΠΘ
Ιωάννη Μολυβδά επικύρου καθηγητή Ενδοδοντολογίας του ΑΠΘ
Εμμανουήλ Μαζίνη διδάκτορα Ενδοδοντολογίας



Η ύλη του βιβλίου είναι ταξινομημένη σε έντεκα κεφάλαια. Στο πρώτο και δεύτερο κεφάλαιο δίνονται εισαγωγικά στοιχεία και παρουσιάζονται βασικά στοιχεία και τεχνικές ακτινογραφίας με ιδιαίτερη εφαρμογή στην Ενδοδοντία και συγχρόνως παρουσιάζονται όλα τα στοιχεία που πρέπει να αξιολογηθούν στην ακτινογραφία. Στο κεφάλαιο τρία που επιμελήθηκαν οι κ. Μικρογεώργης και Λυρουδία, διδάκτορας Ενδοδοντολογίας του ΑΠΘ και αναπληρώτρια καθηγήτρια Ενδοδοντολογίας ΑΠΘ, αντίστοιχα, παρουσιάζονται και αξιολογούνται οι ψηφιακές ακτινογραφικές απεικονιστικές τεχνικές που εφαρμόζονται στη σύγχρονη ενδοδοντία. Στο κεφάλαιο τέσσερα, αφού παρουσιάζονται οι βασικές αρχές ορθής απεικόνισης και τα κριτήρια ποιότητας της ακτινογραφίας, αναπτύσσονται τα συνηθέστερα προβλήματα κατά τη λήψη, εμφάνιση και στερέωση των πλακιδίων. Στα κεφάλαια πέντε, έξι και επτά αναπτύσσεται διεξοδικά η συμβολή της ακτινογραφίας στη διάγνωση της κατάστασης οδοντικών και περιοδοντικών ιστών, τραυματικών βλαβών και η αξιολόγηση των ενδοδοντικών θεραπειών. Στα κεφάλαια οκτώ και εννέα αναπτύσσεται η συμβολή της ακτινογραφίας στην επιλογή του θεραπευτικού σχήματος και παρουσιάζεται αναλυτικά η συμβολή της σε όλα τα στάδια της συντηρητικής και της χειρουργικής ενδοδοντίας. Στο κεφάλαιο δέκα παρουσιάζεται η συμβολή της ακτινογραφίας στη διάγνωση και αντιμετώπιση ιατρογενών συμβαμάτων κατά την διάρκεια της ενδοδοντικής θεραπείας. Στο ενδέκατο κεφάλαιο, το τελευταίο, αναπτύσσονται τα ακτινογραφικά κριτήρια αξιολόγησης και η συμβολή της ακτινογραφίας στην αξιολόγηση του θεραπευτικού αποτελέσματος στην ενδοδοντία.

Σε όλα τα κεφάλαια δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην πλαισίωση-τεκμηρίωση του κειμένου με σχεδιαγράμματα, φωτογραφίες και ακτινογραφίες από χαρακτηριστικά κλινικά περιστατικά. Σελίδες: 280

Τιμή 90€

Οδηγός Ενδοδοντίας

Του Παναγιώτη Μπελτέ, αναπλ. καθηγητή Ενδοδοντίας του ΑΠΘ

Κυκλοφόρησε πρόσφατα ο «Οδηγός Προκλινικής Ενδοδοντίας», ένα βιβλίο που απευθύνεται στους κλινικούς οδοντιάτρους, οι οποίοι θα έχουν στα χέρια τους ένα σημαντικό βοήθημα σχετικό με την όλη πράξη της ενδοδοντικής θεραπείας, όσο και στους φοιτητές, για την κατανόηση των βασικών αρχών της ενδοδοντίας. Το σύγγραμμα αποτελείται από τρεις ενότητες. Η πρώτη ενότητα περιλαμβάνει τα κεφάλαια που αναφέρονται στην κωδικοποίηση των δοντιών, σε γενικά μορφολογικά στοιχεία της πολφικής κοιλότητας, όπως και στην εξωτερική-εσωτερική μορφολογία όλων των οδοντικών ομάδων. Τα κεφάλαια της δεύτερης ενότητας αναφέρονται στην προετοιμασία της μύλης και στην απομόνωση του δοντιού πριν από την ενδοδοντική θεραπεία, στη διάνοιξη της πολφικής κοιλότητας, στην ανίχνευση των μυλικών στομιών και στην προπαρασκευή των ριζικών σωλήνων. Τέλος, η τρίτη ενότητα περιέχει το κεφάλαιο που περιγράφει το βασικό τελικό στάδιο της ενδοδοντικής θεραπείας, την έμφραξη των ριζικών σωλήνων.

Ιδιαίτερη έμφαση έχει δοθεί στην επιμελημένη εικονογράφηση του βιβλίου που αναδεικνύει το κείμενο, ενώ τα σχεδιαγράμματα και οι ex-vivo και in-vivo εικόνες προέρχονται αποκλειστικά από το προσωπικό αρχείο του κ. Μπελτέ. Σελίδες: 340

Τιμή 65€

Ιατρογενείς βλάβες κατά την ενδοδοντική θεραπεία

Θεόδωρου Λαμπριανίδη
Καθηγητή

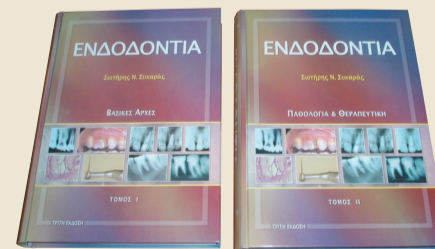
Ένα κλασικό και διαχρονικό βιβλίο αναφορικά με τις ιατρογενείς βλάβες κατά την ενδοδοντική θεραπεία. Ο καθηγητής Θ. Λαμπριανίδης καταθέτει τη μακρόχρονη εμπειρία του σ' αυτό το ιδιόμορφο θέμα με τρόπο εύληπτο και ζωντανό, παρουσιάζοντας τις βασικές αρχές για κάθε πράξη σε όλα τα στάδια της ενδοδοντικής θεραπείας, χωρίς περιττή πολυλογία, με τις ιατρογενείς βλάβες σε κάθε στάδιο.

Η τεκμηρίωση του κειμένου γίνεται με σχεδιαγράμματα, φωτογραφίες και ακτινογραφίες από χαρακτηριστικά περιστατικά.

Τιμή 60€

Δίτομη Ενδοδοντία

Σωτήρη Ν. Συκαρά Καθηγητή



Στην 1.000 σελίδων τρίτη έκδοση περιγράφονται 34 κεφάλαια που καλύπτουν ολόκληρο το περιεχόμενο του γνωστικού αντικείμενου της ενδοδοντίας και η ύλη έχει ενταχθεί σε δύο τόμους. Αποτελεί ένα έργο που θα ενημερώσει τόσο τον φοιτητή όσο και τον οδοντίατρο για την καλύτερη ενδοδοντική περίθαλψη του κοινωνικού συνόλου.

Τιμή 160€



ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΟ ΒΗΜΑ

Ζωοδόχου Πηγής 54 106 81 Αθήνα Τηλ. 210 3814 939 Fax 210 3809 495 e-mail: odvima@otenet.gr

www.dentalsite.gr

σώμα. Σήμερα, η ψυχογριατρική αποτελεί σημαντικό κλάδο της ψυχιατρικής που ασχολείται με την σπουδή των παθήσεων της ψυχής των ηλικιωμένων. Η διαχείριση καταστάσεων, όπως η ψυχοκινητική επιβράδυνση, το πένθος, η κατάθλιψη, η αυτοκτονικότητα, τα ανοϊκά σύνδρομα κ.λπ., αποτελεί πλέον αντικείμενο εξειδικευμένων επιστημόνων. Από όλα τα παραπάνω φαίνεται πως η προσπάθεια σκιαγράφησης του προφίλ του γηράσκοντος ανθρώπου είναι διαδικασία σύνθετη, ενώ η προβλεπτική αξία της χρονολογικής ηλικίας μάλλον μικρή.

Γήρας και οδοντιατρική.

Το αναγκαίο και το εφικτό

Κάτω από την πίεση των παγκόσμιων δημογραφικών αλλαγών και την ραγδαία αναλογική αύξηση των ηλικιωμένων, ολόκληροι επιστημονικοί κλάδοι ανέπτυξαν καινούργιες γνωστικές περιοχές για τη διαχείριση των αναδυόμενων αναγκών. Χώρες με υψηλό δείκτη κοινωνικής ευαισθησίας, όπως ήταν φυσικό, προηγήθηκαν στις διαδικασίες αυτές. Η γηριατρική εμφανίζεται για πρώτη φορά στην Μεγάλη Βρετανία στα τέλη της δεκαετίας του 1940 αρχικά ως υποειδικότητα της γενικής ιατρικής και αργότερα ως ανεξάρτητη ιατρική ειδικότητα. Η γηροδοντιατρική σαν οριοθετημένη γνωστική περιοχή της οδοντιατρικής παρουσιάζεται στις σκανδιναβικές χώρες και στη Μ. Βρετανία στις αρχές της δεκαετίας του 1970, ενώ το περιεχόμενο της γηροδοντιατρικής αποτυπώνεται για πρώτη φορά στο έργο βιβλίου των Franks και Hedegard, *Geriatric Dentistry* το 1973. Ως κορυφαίο γεγονός καταχωρίζεται και η οργάνωση του πρώτου σε πανευρωπαϊκό επίπεδο ολοκληρωμένου μεταπτυχιακού προγράμματος γηροδοντιατρικής (*MSc in Gerodontics*) στο πανεπιστήμιο του Λονδίνου, από τον καθηγητή Robin Heath. Στις κατευθύνσεις για τη σύγκλιση των εκπαιδευτικών προγραμμάτων των ευρωπαϊκών χωρών εμπεριέχονται ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 συστάσεις για την ενσωμάτωση της γηροδοντιατρικής στις προαπαιτούμενες γνώσεις κορμού της προσθετικής. Αν και η αναγκαιότητα είναι προφανής και οι οδηγίες σαφείς η εφαρμογή των οδηγιών βραδυπορεί. Αναλογικά μικρή είναι και σε πανευρωπαϊκό επίπεδο η αυθόρμητη ζήτηση των γνώσεων αυτών τόσο από τον φοιτητικό πληθυσμό όσο και από τους ελεύθερους επαγγελματίες. Στη δική μας πραγματικότητα η πρόσφατη θεσμοθέτηση του γνωστικού αντικείμενου της γηροδοντιατρικής, συμβολικά μεν επικυρώνει μια προσπάθεια που ξεκίνησε σχεδόν 20 χρόνια πριν, χωρίς όμως ποτέ να ανδρωθεί. Η αντίφαση αυτή ανάμεσα στο αναγκαίο και το εφικτό έχει ερμηνείες και είναι σε κάποιο βαθμό προβλέψιμη. Ίσως η σημαντικότερη από αυτές να εντοπίζεται στους σκληρούς κανόνες του ελεύθερου ανταγωνισμού και του εμπορίου. Κλάδοι της οδοντιατρικής, όπως η εμφυτευματολογία, με υψηλό βαθμό διείσδυσης στον ελεύθερο επαγγελματικό ανταγωνισμό και σοβαρές προοπτικές κέρδους για τις εμπλεκόμενες εταιρείες, εκτοπίζουν, όπως είναι φυσικό, δραστηριότητες με περισσότερο κοινωνικό προσανατολισμό. Άλλωστε, κοινωνική πολιτική και

ελεύθερος ανταγωνισμός δύσκολα συμβαδίζουν. Προωθώντας ένα βήμα πιο πέρα τον προβληματισμό αυτό, ίσως και με κάποια ψήγματα ανησυχίας, θα πρέπει να αναρωτηθούμε τι είναι αυτό που πρέπει να καθορίζει και εντέλει να διαχωρίζει το περιεχόμενο της πολύπλευρης ακαδημαϊκής γνώσης από την αυστηρά προσανατολισμένη επαγγελματική καθοδήγηση. Με άλλα λόγια τι είδους πανεπιστήμιο θέλουμε;

Χρήσιμες αναφορές

Ελληνικές

Γαρδίκας Κ. Δ. *Σχίζοντας τα χαρτιά μου*. Φιλιππότης. Αθήνα 1987

Δοντάς Α. Σ. *Η Τρίτη ηλικία. Προβλήματα και δυνατότητες*. Βραβείο Ακαδημίας Αθηνών. Παρισίανος. Αθήνα. 1981

Καρκαζής Η., Πολυζώης Γ. *Εισαγωγή στη γηροδοντιατρική και γναθοπροσωπική προσθετική*. Μπουνισέλ. Ανατύπωση β' έκδοσης. Αθήνα. 2002.

Χαραλαμπίδης Χ. Ν. *Μνήμες*. Αθήνα. 1997
Johnson P & Thane P. *Τα γηρατειά από την αρχαιότητα έως τη μετανεωτερικότητα*. Πολύτροπο. Αθήνα 2009.

Yalom I.D. *Στον κήπο του Επίκουρου*. Αφήνοντας πίσω τον τρόπο του θανάτου. Αγρα. Αθήνα. 2008

Ξενόγλωσσες

Franks AST & Hedegard B. *Geriatric dentistry*. Blackwell, Oxford. 1973.

Pitt Brice. *Psychogeriatrics. An introduction to the psychiatry of old age*. 2nd ed. Churchill Livingstone. 1982

Kossioni AE, Karkazis HC. *Development of a Gerodontology course in Athens: a pilot study*. *Eur J Dent Educ*. 2006 Aug;10(3):131-6.
Simone de Beauvoir. *Old Age*. Penguin. London. 1972

Διαδίκτυο

<http://www.dent.uoa.gr/node.php?n=gerodontology>

O.B.

Αριστείον

S³ Bond Molecular Dispersion Technology

Ο μονοφασικός αυτοσδροποιούμενος συγκολλητικός παράγοντας, Clearfil S³ Bond, επιτυγχάνει ανάλογο αποτέλεσμα με το διφασικό λόγω του ομογενοποιημένου στρώματος συγκόλλησης (υδρόφιλο και υδρόφοβο) και της διείσδυσής του. Στη σύνθεσή του εμπεριέχονται υδρόφιλα και υδρόφοβα μονομερή και η παρασκευή του γίνεται ακολουθώντας την MD τεχνολογία. Σύμφωνα με τη μέθοδο παρασκευής του διατηρείται η ομοιόμορφη επιστροφή του συγκολλητικού παράγοντα, χωρίς αυτή να διαχωρίζεται μετά την εξάτμιση του διαλύτη.

Ο υδρόφοβος παράγοντας του προϊόντος διεισδύει στο δόντι σε συνδυασμό με τον υδρόφιλο παράγοντα, βελτιώνεται η ποιότητα του επιχρίσματος και έχει μακροβιότητα ο δεσμός.

Clearfil S³ Bond

Clearfil S³ Bond (=Σίγμα εις την τρίτη)
Ο Μοναδικός Συγκολλητικός
Παράγοντας από τον οποίο
περιμένουμε τα καλύτερα.



Το S³ Bond αριστευσε μεταξύ 4 συγκολλητικών παραγόντων μιας φιάλης (ενός σταδίου), όπως αναφέρθηκε από το CRA Foundation*, της Αμερικής. Για περίπου 1 χρόνο, το S³ Bond έχει αποδείξει τις ικανότητές του στην οδοντιατρική πράξη σε Αμερική και Ιαπωνία.

Τώρα διατίθεται και στην Ευρώπη.

Τι περιμένουμε από το S³ Bond;

Speed (=Ταχύτητα): Μόνο μία εφαρμογή διαλύματος από τη μοναδική φιάλη. Δεν χρειάζεται ανάμιξη και ανακίνηση το διά-

λυμα. Εφαρμόζετε μόνο μια φορά, φυσάτε απαλά για 5 δευτερόλεπτα και φωτοπολυμερίζετε για 10 δευτερόλεπτα. Είστε έτοιμοι.

Safety (=Ασφάλεια): Η πατενταρισμένη τεχνολογία της μοριακής διασποράς προσδίδει μέγιστη άνεση με την ελάχιστη τεχνική ευαισθησία. Το S³ Bond είναι ανεκτό από τους ιστούς.

Strength (=Ισχύ συγκόλλησης): Το MDP, το μονομερές της Kuraray εγγυάται την ισχυρή και μεγάλη διάρκειας συγκόλληση με την αδαμαντίνη και την οδοντίνη.

*Clinical Research Associates (CRA), Newsletter Volume 29, Issue 4, April 2005



ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΑΠΡΑΖΗΣ Α.Ε. ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΑ-ΟΡΘΟΔΟΝΤΙΚΑ

Μικαλακοπούλου 157 Γουδί 115 27, Τηλ.: 210 7716.416, 210 7751.000,
Fax: 210 7711.100, e-mail: info@tsaprazis.gr